

BIULETYN INFORMACYJNY MORSKI

Redakcja i administracja: Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 48 — Telefon 23-19

Wydawca: Instytut Bałtycki

Rok IV Nr.6(29)

Przedruk dozwolony z podaniem źródła

Czerwiec r.1948

Obroty towarowe w zespole portowym Gdańsk/Gdynia w maju r.1948 (BIM) w miesiącu sprawozdawczym przeszło przez zespół portowy Gdańsk/Gdynia łącznie 1.047.944,7 t, co przedstawia zniżkę wobec rekordowego miesiąca poprzedniego o 7,4%. Spadek ten nie dotyczy przywozu, który w wysokości 213.771,7 t wykazuje wzrost o 43% w porównaniu z miesiącem porównawczym; natomiast wywóz w ilości 834.173,0 t cofnął się wobec rekordowego wywozu poprzedniego miesiąca o 15%, lecz jeszcze zawsze przekracza wysokość wywozu poprzednich miesięcy br. Udział wywozu w ogólnych obrotach stanowi w miesiącu sprawozdawczym 80%, podczas gdy w miesiącu poprzednim stosunek ten wyniósł 87%. Obroty powyższe przedstawiają się w następujący sposób:

	Gdynia t	Gdańsk t	Razem t
Przywóz	96.666,9	117.104,8	213.771,7
Wywóz	402.536,9	431.636,1	834.173,0
R a z e m :	499.203,8	548.740,9	1.047.944,7
W poprz.mies.	540.428,1	591.878,0	1.132.306,1
W maju r.1947	522.847,4	508.897,5	1.031.744,9

Jak wynika z powyższego zestawienia, zniżka obrotów ogólnych dotyka oba porty w tej samej mniej więcej mierze. Natomiast zwyżka w przywozie rozdzieliła się nierówno, wykazując w Gdyni wzrost o 22%, w Gdańsku zaś aż o 68%; w wywozie spadek przeładunków w Gdyni w porównaniu z poprzednim miesiącem wyniósł 13%, w Gdańsku 17%. Zwyżka w przywozie zarówno jak zniżka w wywozie przedstawiają się jaskrawiej w Gdańsku, gdyż dotyczy towarów masowych, których większa część kieruje się do Gdańska. Udział towarów masowych w ogólnych obrotach wyniósł 87%, podobnie jak w poprzednim miesiącu. Również prawie że jednakowy jak w poprzednim miesiącu jest podział przeładunków pomiędzy porty: 48% przez Gdynię i 52% przez Gdańsk. Przewaga Gdańska uwydatnia się zarówno w przywozie jak i w wywozie. W porównaniu z tym samym miesiącem ub.roku obroty ogólne wykazują minimalną zwyżkę o 1,5%; natomiast zwyżka w wywozie wynosi 20%. Stosunek ogólnych obrotów zmienia wysoka cyfra przywozu, składającego się w maju r.1947 w 36% z transportów UNRRA.

P r z y w ó z przez porty Gdańsk/Gdynia w maju r.1948

	(w tonach)		
Grupa towarowa	Gdynia	Gdańsk	Razem
I.Wytwory roślinne	7.319,9	7.180,9	14.500,8
II.Wytwory zwierzęce	1.580,2	-	1.580,2
III.Wytwory mineralne	55.409,2	86.107,7	141.516,9
IV.Tłuszcze	791,7	953,2	1.744,9
V.Przetwory spożywcze	1.269,0	-	1.269,0
VI.Przetwory chemiczne	2.998,0	22.454,0	25.452,8
VII.Skóry i futra	814,2	-	814,2
VIII.Surowce włók. i wyroby	12.501,6	10,5	12.512,1
do przeniesienia:	82.684,6	116.706,3	199.390,9

Grupa towarowa	Gdynia	Gdańsk	Razem
z przeniesienia:	82.684,6	116.706,3	199.390,9
IX.Kauczuk, guma i wyroby	65,5	-	65,5
X.Drewno i wyroby	5.090,8	-	5.090,8
XI.Papier i wyroby	4.112,4	393,0	4.505,4
XII.Kamienie, szkło, porcel.	8,3	-	8,3
XIII.Metale i wyroby	2.068,3	-	2.068,3
XIV.Maszyny i sprzęt elek.	1.533,1	5,2	1.538,3
XV.Środki transportowe	864,9	0,2	865,1
XVI.Aparaty precyzyjne	42,2	-	42,2
XVII-XX.Różne	170,8	0,1	170,9
R a z e m :	96.666,9	117.104,8	213.771,7
W poprz.mies.	79.586,7	69.518,5	149.105,2
W maju r.1947	169.582,8	169.340,5	338.923,3

Duży wzrost przywozu nastąpił wskutek podniesienia się ilości wyładunków towarów masowych, których udział wyniósł w ogólnym przywozie 65%, wobec 55% w miesiącu poprzednim. Wzrastający od poprzedniego miesiąca przywóz towarów masowych przywraca strukturę przywozu portów naszych do normy, od której uchyla się ona wskutek braku ładunków rudy i nawozów sztucznych w pierwszych miesiącach br. W miesiącu sprawozdawczym wytwory mineralne doznały ogromnej zwwyżki o 107% w porównaniu z poprzednim miesiącem, poza tym zwwyżki doznały wyładunki przetworów chemicznych (o 37%), śledzi w ilości 1.414,9 t wobec 1.296,8 t w miesiącu poprzednim, przetworów spożywczych i wyrobów drewnianych; natomiast spadł przywóz wytworów roślinnych i surowców włókienniczych. W porównaniu z tym samym miesiącem r.zeszłego nastąpił spadek przywozu o 37%; wprowadzie na spadek ten wpłynęły transporty UNRRA, które w miesiącu sprawozdawczym przybyły w nieznacznych ilościach, lecz przywóz przez port gdyński bez transportów UNRRA w maju r.1947 przewyższył przywóz miesiąca sprawozdawczego o 10%.

Przywóz w ramach transportów UNRRA, który w całości kierował się przez Gdynię, wyniósł 979,1 t. W tym z Kanady przybyło 778,2 t śledzi, z Anglii wagony - 112,3 t, samochody - 21,4 t, maszyny elektryczne - 24,5 t itd.

Przywóz przez port gdański doznał znacznego wzrostu wobec poprzedniego miesiąca, głównie dzięki podniesieniu się ładunków rudy na 65.734,0 t z 47.954,8 t i nawozów sztucznych 22.454,0 t wobec 9.200,0 t w poprzednim miesiącu. Przywóz do Gdańska był mało zróżniczkowany; wymienić należy jeszcze 20.370,7 t produktów ropy (1.130,7 t w poprz.mies.) i zboże 7.180,0 t.

P r z y w ó z towarów umownych do portu Gdańsk/Gdynia w maju r.1948 wg krajów pochodzenia (w tonach)

K r a j	Gdynia	Gdańsk	Razem
Kraje europejskie:			
Szwecja	55.285,1	57.030,0	112.315,1
Rumunia	-	8.437,3	8.437,3
Sardynia	-	6.600,0	6.600,0
Finlandia	6.078,4	423,6	6.502,0
Norwegia	3.714,9	3.034,8	6.749,7
Anglia	3.621,3	-	3.621,3
Belgia	2.927,0	3.695,5	6.622,5
Z.S.R.R.	-	2.700,0	2.700,0
Dania	978,1	-	978,1
Holandia	705,8	-	705,8
do przeniesienia:	73.310,6	81.921,2	155.231,8

K r a j	Gdynia	Gdańsk	Razem
z przeniesienia	73.310,6	81.921,2	155.231,8
Portugalia	4,3	-	4,3
Francja	3,3	0,2	3,5
Triest	2,4	-	2,4
R a z e m :	73.320,6	81.921,4	155.242,0
W poprz.mies.	44.042,9	59.753,1	103.796,0
Kraje pozaeuropejskie:			
Persja	-	18.229,4	18.229,4
Marokko	-	16.954,0	16.954,0
Filipiny	6.604,0	-	6.604,0
Egipt	5.991,6	-	5.991,6
Stany Zjednoczone	3.772,9	-	3.772,9
Indie Bryt.	2.061,3	-	2.061,3
Unia Płd.-Afryk.	1.181,2	-	1.181,2
Chile	914,5	-	914,5
Argentyna	772,6	-	772,6
Australia	477,1	-	477,1
Kanada	249,4	-	249,4
Sudan	155,9	-	155,9
Meksyk	102,4	-	102,4
Urugwaj	71,7	-	71,7
Brazylia	8,4	-	8,4
Palestyna	3,7	-	3,7
Turcja	0,5	-	0,5
R a z e m :	22.367,2	35.183,4	57.550,6
W poprz.mies.	35.113,8	9.765,4	44.879,2
O g ó ł e m :	95.687,8	117.104,8	212.792,6
W poprz.mies.	79.156,7	69.518,5	148.675,2

Przywóz w miesiącu sprawozdawczym pochodził z 13 krajów europejskich i 17 krajów pozaeuropejskich. Udział przywozu z krajów europejskich wyniósł w Gdyni 34%, w Gdańsku 38% ogólnego przywozu przez oba porty. W porównaniu z poprzednim miesiącem przywóz europejski do Gdyni wzrósł o 66%, w Gdańsku o 37%. Udział przywozu z krajów pozaeuropejskich w ogólnym przywozie wyniósł w Gdyni 10,5%, w Gdańsku 17%, przy czym w porównaniu z poprzednim miesiącem cofnął się pozaeuropejski przywóz do Gdyni o 36%, natomiast przywóz do Gdańska wykazuje niemal 4-krotny wzrost.

Na czoło przywozu z krajów Europy (72%) wysuwa się Szwecja dzięki znacznym ładunkom rudy w obu portach, w łącznej sumie 108.525,3 t wobec 14.225,0 t w poprzednim miesiącu; poza rudą przybyło ze Szwecji 2.825,0 t celulozy (2463,4 t), 153,3 t aparatów i elektrod, 24,9 t chemikalii. Na drugim miejscu znalazła się Rumunia z transportem 7.180,0 t kukurydzy (13.940,0 t) i smarów 1.246,8 t (1.138,7 t); trzecie miejsce zajęła Norwegia, skąd przywieziono 5.013,6 t rudy (51.702,8 t), 1.722,2 t tranu (1.632,2 t); z Belgii przybyło 5.400,0 t żużli Thomasa (-), 895,4 t olei smarowych, 313,5 t lnu (230,7 t); z Sardynii przyszło 6.600,0 t rudy; z Finlandii 4.990,0 t domków fińskich (2.100,0 t), celulozy 483,8 t (1.431,5 t), makulatury 604,6 t (1.000,1 t), 22,4 t tłuszczu; Anglia eksportowała do naszych portów 472,3 t śledzi, 81,1 t chemikalii, 500,6 t wełny (533,0 t) i 380,0 t innych surowców włókienniczych, 1.260,5 t maszyn elektr. i aparatów (445,1 t), 705,4 t samochodów i traktorów (349,4 t). Ze Związku Radzieckiego przybyło 2.700,0 t apatytów; z Danii 30,0 t śledzi, 120,0 t albuminy, 491,3 t margaryny, 64,4 t chemikalii; z Holandii 207,6 t przetworów chemicznych, 81,4 t wełny, 402,5 t metali.

Na pierwszym miejscu w przywozie z krajów pozaeuropejskich wymienić należy 18.228,5 t ropy naftowej z Persji, na drugim 16.954,0 t

superfosfatów z Marokka; na trzecim 6.604,0 t kopry z Filipin. Następne miejsce zajmuje Egipt z 5.991,6 t bawełny. Dopiero na piątym miejscu znalazły się Stany Zjednoczone, skąd przywieziono 437,1 t maki, 10,3 t herbaty, 18,5 t kakao, 72,8 t kaszy, razem 590,3 t produktów roślinnych (494,9 t), 944,9 t olejów smarowych, 708,8 t przetworów spożywczych (378,4 t), 137,9 t skóry, 29,6 t uprząży, 740,5 t bawełny (9.567,0 t), 500,6 t wełny, 48,7 t opon, 65,9 t metali, głównie cyny; z Indyj Bryt. przybyło 2.034,6 t juty, 26,7 t skóry; z Unii Płd.-Afryk. 224,0 t skóry, 944,4 t surowców włókienniczych; surowce włókiennicze przybyły też z Argentyny - 601,2 t, Australii - 443,1 t, z Kanady - 115,0 t, Urugwaju - 71,7 t. Z Chile wyładowano 914,5 t miedzi, z Sudanu - 155,9 t skóry, z Meksyku - 162,4 t kalamfonii.

W y w ó z przez port Gdańsk/Gdynia w maju r.1948 (w tonach)

Grupa towarowa	Gdynia	Gdańsk	Razem
I.Wytwory roślinne	8.071,7	6.730,8	14.802,5
II.Wytwory zwierzęce	4.024,1	38,1	4.062,2
III.Wytwory mineralne	372.323,5	420.991,8	793.315,3
V.Przetwory spożywcze	5.425,4	5,3	5.430,7
VI.Przetwory chemiczne	1.385,5	375,7	1.761,2
VII.Skóry i futra	7,0	-	7,0
VIII.Surowce włók. i wyroby	187,3	23,1	210,4
IX.Guma i wyroby	2,2	1,4	3,6
X.Drewno i wyroby	55,6	10,0	65,6
XI.Papier i wyroby	807,9	0,2	808,1
XII.Kamienie, szkło, porcel.	390,1	29,5	419,6
XIII.Metale i wyroby	9.382,3	2.745,7	12.128,0
XIV.Maszyny i sprzęt elektr.	356,8	345,2	702,0
XV.Środki transportowe	90,7	258,1	348,8
XVI.Narzędzia precyzyjne	1,0	4,7	5,7
XVII-XX.Różne	25,8	76,5	102,3
R a z e m :	4.2536,9	434.636,1	834.173,0
W poprz.mies.	460.841,4	522.359,5	983.200,9
W maju r.1947	353.264,6	339.557,0	692.821,6

Wytwory mineralne obejmują 95% ogólnego wywozu i wykazują zniżkę o 14% wobec poprzedniego miesiąca. Znacznej wyżki doznały w porównaniu z poprzednim miesiącem grupy wytworów roślinnych, dzięki znacznemu wywozowi ziemniaków w ilości 13.831,4 t (4.417,0 t), metali i wyrobów z nich w związku z dużymi ładunkami wyrobów metalowych 6.692,2 t i cynku 1.982,7 t oraz rur 2.450,6 t. Zwiększył się również wywóz środków transportowych, zwłaszcza łodzi, oraz maszyn i narzędzi rolniczych.

W y w ó z przez port Gdańsk/Gdynia w maju r.1948 wg krajów przeznaczenia, bez węgla i koksu (w tonach)

K r a j	Gdynia	Gdańsk	Razem
Kraje europejskie:			
Anglia	12.168,7	3.461,5	15.630,2
Szwecja	7.079,0	2.818,9	9.897,9
Norwegia	4.971,4	-	4.971,4
Dania	1.863,1	403,9	2.267,0
Holandia	951,0	-	951,0
Finlandia	393,0	1.285,7	1.678,7
do przeniesienia:	17.426,2	7.970,0	25.396,2

K r a j	Gdynia	Gdańsk	Razem
z przeniesienia:	17.426,2	7.970,0	25.396,2
Niemcy	267,4	1.567,7	1.835,1
Belgia	197,1	316,4	513,5
Włochy	52,9	-	52,9
Portugalia	22,4	-	22,4
Francja	-	1,5	1,5
Z.S.R.R.	-	0,6	0,6
R a z e m :	27.966,0	9.856,2	37.822,2
W poprz.mies.:	27.974,3	8.530,9	36.505,2
Kraje pozaeuropejskie:			
Brazylia	8.385,8	6.178,2	14.564,0
Egipt	1.562,5	346,2	1.908,7
Palestyna	-	1.362,2	1.362,2
Turcja	-	957,6	957,6
Argentyna	325,7	271,5	597,2
Chiny	299,2	-	299,2
Unia Płd.-Afryk.	195,1	-	195,1
Stany Zjednoczone	96,7	-	96,7
Siam	93,9	-	93,9
Cypr	-	43,6	43,6
Marokko	40,1	-	40,1
Indie Bryt.	29,6	-	29,6
Kenia	4,1	-	4,1
Zatoka Perska	1,4	-	1,4
Indie Portug.	1,2	-	1,2
Sudan	1,1	-	1,1
Sumatra	0,9	-	0,9
Tangier	0,5	-	0,5
Mozambik	0,2	-	0,2
R a z e m :	11.038,0	9.159,3	20.197,3
W poprz.mies.	16.350,1	23.641,0	39.991,1
O g ó ł e m :	39.004,0	19.015,5	58.019,5
W poprz.mies.	44.324,4	32.171,9	76.496,3

Wywóz drobnicy, który w poprzednim miesiącu wykazywał silne tendencje zwyżkowe, w miesiącu sprawozdawczym cofnął się o 24%, zwłaszcza wywóz do krajów pozaeuropejskich spadł dość znacznie, podczas gdy wywóz europejski przedstawia, zwłaszcza w Gdańsku, wyższe cyfry niż w poprzednim miesiącu.

Wywóz kierował się do 31 krajów, z tego 12 europejskich i 19 pozaeuropejskich. Udział krajów europejskich w ogólnym wywozie drobnicy wyniósł 65%, na wywóz pozaeuropejski przypadło 35%, podczas gdy w poprzednim miesiącu stosunek ten przedstawiał przewagę wywozu pozaeuropejskiego. Na czele krajów europejskich stanęła tym razem Anglia, jako odbiorca 11.274,2 t ziemniaków (1.302,2 t), 4.008,8 t wytworów zwierzęcych, jak jaja, bekony, ryby (5.082,5 t), 118,9 t chemicznych przetworów, zwłaszcza bieli i sody itd. Na drugim miejscu wymienić należy Szwecję z ładunkiem 2.371,2 t soli (2.289,4 t), 6.923,4 t metali, jak żelazo, cynk, i wyrobów metalowych, maszyn i pomp 311,9 t. Na trzecie miejsce wysunęła się Norwegia, dokąd eksportowano 4.354,4 t cukru (685,9 t), 19,0 t tkanin bawełnianych, konfekcji itp., 595,7 t wyrobów metalowych, rur, drutu (1.475,6 t). Do Danii wyszło 1.048,4 t wyrobów metalowych, cynku (1.171,6 t); do Finlandii wyszło 392,3 t bieli, 233,4 t rur i wyrobów metalowych (399,1 t), 281,4 t narzędzi rolniczych i kotków, 700,0 t świeżej cykorii. Do Niemiec wywieziono 1.567,7 t ziemniaków i 267,4 t papieru gazetowego; do Holandii wyroby metalowe, cynk w ilości 394,3 t (460,9 t), 54,5 t szkła, 179,6 t tektury, 212,9 t materiałów koszykarskich; do Belgii 88,0 t cynku, 38,1 t jaj; do Włoch 52,4 t

cukru; do Portugalii 22,4 t chemikalii.

Spośród państw pozaeuropejskich największe transporty kierowały się w miesiącu sprawozdawczym do Brazylii, mianowicie 14.250,0 t cementu, 164,6 t cynku; na drugim miejscu stały ładunki cukru 955,6 t, 540,9 t sody (153,0 t) i 345,9 t bieli (428,9 t) do Egiptu. Do Palestyny wywieziono 999,5 t ziemniaków, 11,5 t tkanin bawełnianych. Do Turcji wyszło 887,6 t rur; poza tym wysłano 169,9 t rur do Argentyny, dokąd wyszło ponadto 325,7 t wyrobów metalowych. Do Chin wyszło 234,7 t papieru, 28,3 t cynku, 17,8 t przędzy bawełnianej i 16,5 t chemikalii. Do Stanów Zjednoczonych wywieziono w miesiącu sprawozdawczym tylko 12,3 t wosku ziemnego, 12,3 t pierza itd. Do innych krajów zamorskich wyszły przeważnie tkaniny bawełniane, metale i wyroby z nich oraz chemikalia.

W y w ó z węgla (bez bunkru) i koksu przez port
Gdańsk/Gdynia w maju r.1948 (w tonach)

K r a j	Gdynia	Gdańsk	Razem
Francja	101.082,4	120.991,3	222.073,7
Szwecja	95.294,9	65.963,2	161.258,1
Finlandia	70.056,9	51.220,5	121.277,4
Dania	23.025,5	63.167,9	86.193,4
Z.S.R.R.	13.318,3	43.291,3	56.609,6
Norwegia	13.998,0	27.424,9	41.422,9
Włochy	26.721,0	-	26.721,0
Belgia	-	10.246,0	10.246,0
Niemcy	-	11.720,9	11.720,9
Islandia	3.985,1	-	3.985,1
R a z e m :	347.482,1	394.026,0	741.508,1
W poprz.mies.	396.733,4	472.177,8	868.911,2
W maju r.1947	297.885,9	303.916,8	601.802,7

Wywóz węgla i koksu spadł w porównaniu z poprzednim miesiącem o 15%, natomiast wobec tego samego miesiąca ub.r. wykazuje wzrost o 23%. Spadek wywozu węgla jest więc mniejszy niż zmniejszenie wywozu drobnicy w porównaniu z poprzednim miesiącem. Spadek ten silniej się zaznacza w Gdańsku niż w Gdyni. Węgiel kierował się do 10 krajów europejskich, wśród których już od 2 miesięcy zajmuje pierwsze miejsce Francja, z udziałem 30% całego wywozu; wywóz do Francji wzrósł o 20% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Na drugim miejscu w wywozie stanęła Szwecja z udziałem 22%, pozostając mniej więcej na poziomie poprzedniego miesiąca; następnie idzie Finlandia z udziałem 16%. Transporty kierujące się do Niemiec, które pojawiły się po raz pierwszy w marcu b.r. i w kwietniu wykazywały już wzrost o 418%, w miesiącu sprawozdawczym podniosły się jeszcze wobec kwietnia o 145%.

Z a ł a d u n e k b u n k r u
wg bander w porcie Gdańsk/Gdynia w maju r.1948 (w tonach)

BANDERA	Gdynia	Gdańsk	Razem
szwedzka	5.090,5	3.759,7	8.850,2
duńska	3.805,0	2.440,0	6.245,0
fińska	2.799,0	2.763,0	5.562,0
francuska	198,0	3.241,9	3.439,9
radziecka	-	1.059,0	1.059,0
do przeniesienia:	11.892,5	13.263,6	25.156,1

BANDERA	Gdynia	Gdańsk	Razem
z przeniesienia:	11.892,5	13.263,6	25.156,1
norweska	822,3	1.899,0	2.721,3
angielska	1.659,0	704,0	2.363,0
polska	813,0	991,0	1.804,0
panamska	5,0	876,0	881,0
włoska	758,0	-	758,0
grecka	101,0	635,0	736,0
belgijska	-	226,0	226,0
R a z e m :	16.050,8	18.594,6	34.645,4
W poprz.mies.	19.783,6	18.009,8	37.793,4
W maju r.1947	19.243,5	16.734,9	35.978,4

W miesiącu sprawozdawczym zaopatrywały się w bunkier statki 12 bander (w poprz.mies.: 10). Zbyt bunkru wykazuje niewielką zniżkę o 8% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

Ruch okrętowy w porcie Gdańsk/Gdynia w maju r.1948r.-(BIM)Ogólny ruch okrętowy w miesiącu sprawozdawczym wykazuje spadek tonażu o 14% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Przeszło ogółem 895 statków o pojemn. 922.918 NRT wobec 964 statków o pojemn. 1.077.967 NRT w miesiącu porównawczym. Na wejściu przypada z tego 450 statków o pojemn. 453.952 NRT w porównaniu z 482 statków o pojemn.543.966 NRT w poprzednim miesiącu; na wyjściu 445 statków o pojemn.468.966 NRT wobec 482 statków o pojemn.534.001 NRT.

Z tego przypadło na Gdynię 460 statków o pojemności 498.778 NRT (529 statków o pojemn. 597.282 NRT), na Gdańsk 435 statków o pojemn. 424.140 NRT (435 statków o pojemn. 480.685 NRT).

Statki reprezentowały 14 bander, z których pierwsze miejsce zajęła bandera szwedzka, drugie duńska, trzecie polska z udziałem 15% w ogólnym ruchu okrętowym, następnie fińska, norweska itd.

Przez G d y n i ę przeszły następujące statki w maju r.1948 wg bander

BANDERA	Na w e j ś c i u				Na w y j ś c i u			
	załadowane		próżne		załadowane		próżne	
	ilość	NRT	ilość	NRT	ilość	NRT	ilość	NRT
polska	18	29.940	8	3.172	13	22.851	11	17.830
angielska	3	3.805	15	14.445	16	15.707	1	900
duńska	7	13.312	24	24.178	32	40.336	2	394
fińska	7	6.338	18	21.158	25	29.629	3	2.58
francuska	1	1.546	-	-	2	4.672	-	-
grecka	-	-	1	1.105	1	1.105	-	-
holenderska	4	979	2	3.135	5	1.191	-	-
niemiecka	-	-	1	21	-	-	1	21
norweska	10	14.287	8	5.833	10	9.844	3	8.144
panamska	-	-	2	6.667	2	6.667	-	-
radziecka	1	4.235	2	6.748	2	6.748	1	4.235
szwedzka	26	10.935	67	39.311	89	49.140	1	231
amerykańska	6	27.052	-	-	2	9.478	5	21.954
włoska	-	-	1	3.306	1	3.306	-	-
R a z e m :	83	112.429	149	129.079	200	200.674	28	56.596
W poprz.mies.	93	136.098	173	169.418	243	259.325	20	32.441

Weszły do Gdyni 232 statki o pojemn. 241.508 NRT, wyszły 228 statków o pojemn. 257.270 NRT. Wykorzystanie tonażu na wejściu przedstawia się korzystniej niż w poprzednim miesiącu. Stosunek

bowiem załadowanych statków wynosi 46⁷ wobec niespełna 45⁷ w miesiącu poprzednim. Na wyjściu 78⁷ załadowanych statków wobec 89⁷ w poprzednim miesiącu.

Przez Gdańsk przeszły następujące statki w maju r.1948 wg bander

BANDERA	Na wejściu				Na wyjściu			
	załadowane		próżne		załadowane		próżne	
	ilość	NRT	ilość	NRT	ilość	NRT	ilość	NRT
polska	9	18.675	9	11.615	14	22.643	5	8.312
angielska	-	-	9	8.998	9	9.507	-	-
duńska	5	5.414	53	27.516	56	39.761	5	4.902
fińska	5	3.124	23	27.195	24	26.408	1	1.042
francuska	1	1.931	3	4.586	4	6.517	-	-
grecka	3	8.221	2	4.436	2	4.436	1	2.750
norweska	5	10.032	16	13.359	14	11.511	5	12.079
panamska	-	-	3	5.513	2	4.417	-	-
radziecka	1	3.661	9	12.741	11	20.785	-	-
szwedzka	10	5.807	52	29.620	62	35.537	2	1.089
R a z e m :	39	56.865	179	155.579	198	181.522	19	30.174
W pop.mies.	30	40.228	186	198.222	205	226.368	14	15.867

Do Gdańska weszło ogółem 218 statków o pojemności 212.444 NRT, wyszło 217 statków o pojemn. 211.696 NRT. Załadowanych statków weszło 26⁷, wobec 17⁷ w miesiącu poprzednim; wyszło 86⁷ z ładunkiem, w porównaniu z 93⁷ w miesiącu porównawczym. Na wejściu więc wykorzystanie tonażu przedstawiało się znacznie lepiej niż w miesiącu porównawczym, na wyjściu zaś, w związku ze spadkiem ładunków drobnych, wprowadzie gorzej niż w miesiącu poprzednim, lecz korzystniej niż w Gdyni.

Ruch pasażerski w porcie Gdańsk/Gdynia w maju r.1948

K R A J	Przez Gdynię		Przez Gdańsk		Razem	
	Wyjecha=	Przyje=	Wyjecha=	Przyje=	Wyjecha=	Przyje=
	ło do:	chało z:	ło do:	chało z:	ło do:	chało z:
Stany Zjedn.	171	247	-	-	171	247
Holandia	12	-	-	-	12	-
Finlandia	21	-	-	11	21	11
Anglia	9	31	-	-	9	31
Szwecja	4	4	2	2	6	6
Francja	3	1	-	-	3	1
Dania	-	9	20	7	20	16
Belgia	-	4	2	1	2	5
Z.S.R.R.	-	-	6	-	6	-
Norwegia	-	-	-	4	-	4
R a z e m :	220	296	30	25	250	321
W poprz.mies.:	174	557	10	-	184	557

Ruch pasażerski cofnął się w porównaniu z poprzednim miesiącem, w którym przyjechało o tyle więcej osób niż zwykle, wskutek dwukrotnego zawinięcia M/S "Batory" do Gdyni.

Urządzenia przeładunkowe w zespole portowym Gdańsk/Gdynia w maju r. 1948. -(BIM) W miesiącu sprawozdawczym było w Gdańsku 31 czynnych urządzeń przeładunkowych (w poprz. mies.: 29), w tym dźwigów dla towarów masowych 22 sztuki (19), drobnicowych 9 sztuk (10).

W Gdyni pracowały 43 dźwigi, w tym 17 dźwigów dla towarów masowych, 24 drobnicowe i 2 dźwigi pływające.

Przeładunek dźwigami obejmował:

w Gdańsku	430.727,3 t
w Gdyni	517.361,1 t
Razem:	948.088,4 t

Dzięki dostarczeniu zamówionych w krajowym przemyśle hutniczym dźwigów dla towarów drobnicowych trudności wynikające z braku urządzeń przeładunkowych dla drobnicy, sygnalizowane niejednokrotnie w ciągu r. 1947, zostały pokonane.

Magazyny portowe. -(BIM) Eksploatowana powierzchnia magazynowa w zespole portowym Gdańsk/Gdynia przedstawiała się w maju b.r. w następujący sposób: w G d y n i 126.453 m²,

w tym: na magazyny I linii	77.382 m ²
" " II "	33.623 "
" chłodnię	15.448 "
w G d a ń s k u	52.786 m ²

Ze względu na trudności składowania i przewidziany wzrost potrzeb drobnicy, zwłaszcza bawełny, własnej i tranzytowej, cukru itd., administracja portowa zamierza uzupełnić istniejące urządzenia składowe drogą budowy niedrogich, lekkiego typu magazynów, z terminem wykończenia w okresie jednego roku, o powierzchni 21.000 m². Magazyny te zapewnią przetrzymanie trudnego okresu w Gdańsku i Gdyni, zanim zostaną wybudowane piętrowe i wielopiętrowe nowoczesne magazyny, które rozwiążą sytuację na dalszą przyszłość.

Reorganizacja metod pracy w portach. -(BIM) W ciągu b.r. nastąpiła reorganizacja ośrodków pracy fizycznej przez powstanie organizacji robotniczej, kontrolowanej przez państwo. Ośrodki te składają się ze spółki "Portorob" i "Portowiec". Wprowadzenie tej formy - poza korzyściami społecznymi - daje duże korzyści gospodarcze zarówno pod względem wydajności, jak i celowości organizacji pracy.

Ośrodek dyspozycji w sprawie tranzytu. -(BIM) Do opracowywania zagadnień tranzytowych został utworzony w Warszawie Międzyministerialny Komitet Tranzytowy. W skład jego wchodzi: Ministrowie Zegluga, Komunikacji i Skarbu.

Handel zagraniczny Europy w r. 1947. -(BIM) Jak podaje "The Shipping World" z 12.V.1948, Komisja Gospodarcza Narodów Zjednoczonych opublikowała swój "Przegląd położenia gospodarczego Europy i jej widoków na przyszłość". Wydawnictwo to stwierdza m.in., że po okresie szybkiej odbudowy w r. 1946 handel zagraniczny krajów europejskich wykazywał w r. 1947 niezbyt wielkie postępy. Wg cen z r. 1938 całkowity import europejski w r. 1947 stanowił ok. 79% poziomu z r. 1938, zaś całkowity eksport stanowił ok. 64% nasy eksportowej z r. 1938. Szczególnie słabe postępy obserwujemy w zakresie wymiany towarowej między krajami europejskimi, która w r. 1947 osiągnęła zaledwie 56% poziomu z r. 1938. Eksport do krajów pozaeuropejskich osiągnął 78% poziomu z r. 1938, import zaś z tych krajów stanowił 107% poziomu z r. 1938. Odbudowa handlu zagranicznego w poszczególnych krajach europejskich przedstawia się rozmaicie. Ce=

chę niemal powszechną jest niewspółmierny wzrost importu w stosunku do eksportu. W Niemczech w r.1947 eksport stanowił 9° poziomu przedwojennego, zaś import 18°. Jeśli nie brać w rachubę Niemiec, wymiana towarowa między krajami europejskimi stanowiła w r.1947 - 84° poziomu z r.1938 pod względem masy, eksport do krajów pozaeuropejskich osiągnął 94°, zaś import tych krajów 117°. W. Brytania zajmuje wśród narodów europejskich stanowisko o tyle wyjątkowe, że jej eksport przewyższył w r.1947 poziom przedwojenny, podczas gdy jej import jest znacznie mniejszy niż przed wojną. Warto przy tym podkreślić, że eksport statków morskich stanowi w eksporcie brytyjskim jedyną pozycję, która pod względem wartości (2,5 mil.funt.szt.) przekroczyła w styczniu i lutym r.1948 poziom preliminowany.

Podczas gdy łączny import Europy z krajów pozaeuropejskich osiągnął w r.1947 - 107° poziomu z r.1938, import ze Stanów Zjednoczonych osiągnął 130°. Niemal 90° tej nadwyżki przypada na dostawy w ramach pomocy Europie, a więc na towary, które przed wojną bądź to wcale nie były importowane do Europy, bądź w znacznie mniejszych ilościach. Normalne dostawy z innych krajów pozaeuropejskich wykazywały w r.1947 pewną zniżkę, najczęściej z powodu braku dostatecznych ilości pewnych towarów, jak np. olejów roślinnych z Dalekiego Wschodu. Kraje europejskie, oprócz Niemiec, na ogół utrzymały poziom przedwojenny importu z tych krajów.

Powołana do życia przez O.N.Z. na przełomie lat 1946/47 Międzynarodowa Organizacja Handlu jest wyrazem tendencji zmierzających do rozszerzenia zasad gospodarki planowej na skalę światową. Organizacja ta popiera ideę wielostronnych układów handlowych oraz ograniczenia lub zniesienia wszelkich preferencji.

W. Brytania odnosi się do tych tendencji bardzo sceptycznie, a nawet z niepokojem, stwierdzając, że zniesienie systemu preferencji imperialnych uczyniłoby W. Brytanię w pewnym sensie bezbronną w momencie przewidywanego kryzysu gospodarczego w Stanach Zjednoczonych. Kraje Wspólnoty Brytyjskiej, które w ramach Międzynarodowej Organizacji Handlu byłyby może nastawione raczej na produkcję dla innych krajów niż dla W. Brytanii nie mogłyby w razie kryzysu w Stanach Zjednoczonych i zarazem fiaska M.O.H. przyjść z pomocą W. Brytanii i wtedy jedynym sposobem utrzymania jakiejś takiej równowagi bilansu płatniczego byłoby dalsze ograniczenie importu.

Wyrazem tego stanowiska W. Brytanii jest podjęcie przez Imperialny Związek Przemysłowy i Brytyjską Ligę Imperialną szeroko zakrojonej akcji wykazywania niebezpieczeństw wynikających z ewentualnego porzucenia polityki brytyjskiej współpracy imperialnej. ("The Shipping World", 12.V.1948).

Prasa holenderska o rynku frachtowym przewozów morskich.-(BIM) Holenderskie pismo "Financieel Dagblad" jest zdania, że aczkolwiek rynek frachtowy nie uległ w ostatnich miesiącach zasadniczym zmianom, to jednak daje się zauważyć lekka tendencja zniżkowa.

Morskie transporty zboża osiągnęły poziom rekordowy, zwłaszcza w związku z dostawami z Z.S.R.R. i Australii. Na trasie Kanała - Anglia stawki za przewóz zboża utrzymały się na wysokim poziomie, natomiast transporty zboża z rejonu La Plata zmniejszyły się na skutek wysokich cen w Argentynie, co oddziaływało zniżkowo na stawki.

Niedobór węgla w Europie zachodniej sprawia, że duże ilości tonażu używane są do transportu węgla a to powoduje brak tonażu w innych branżach. Zdaniem pisma jednak różne czynniki, m.in. strajk węglowy w Stanach Zjednoczonych oraz stopniowo wzrastający eksport angielski, wywołały pewną depresję na rynku frachtowym.

Na odcinku żeglugi regularnej "Financieel Dagblad" uważa sytuację za bardzo dobrą.

Pismo "Economische Voorlichting" bada zagadnienie frachtów z punktu widzenia planu Marshalla, stwierdzając, że plan Marshalla dotychczas nie wywarł żadnego wpływu na rynek frachtowy, tym bardziej, że zastój w transportach węglowych wywołał tendencję zniżkową. Zdaniem cytowanego pisma, zarówno w żegludze regularnej jak i w nieregularnej masa ładunków zmniejszyła się znacznie w porównaniu z sytuacją sprzed kilku miesięcy.

Tramping a linie regularne.-(BIM) Obserwowany od kilkunastu lat rozwój żeglugi regularnej odbywał się w poważnym stopniu kosztem pozycji trampingu. W r.1909 udział trampów w tonażu światowym wynosił jeszcze 60%, a do r.1939 spadł o 30%, czyli roczny ubytek wynosił 1%. Rozrost żeglugi regularnej był natomiast intensywniejszy. Przyczyny takiego przedstawienia sytuacji są jasne. Gospodarczy rozwój wszystkich krajów, a szczególnie proces industrializacji stworzyły potrzebę stałych i regularnych połączeń z całym światem, dając tym podstawy organizacji sieci linii regularnych.

Czynnikiem osłabiającym podstawy trampingu był jednocześnie rozwój techniki. Zwrot od węgla do ropy jako źródła energii zmniejszył wolumen przewozów węgla, pozbawiając tramping dużej części podstawowych ładunków. Perspektywy żeglugi trampowej nie są jednak najczarniejsze. Wprawdzie od czasu do czasu pojawiają się w prasie wypowiedzi bardzo pesymistyczne co do przyszłości trampingu (ostatnio w angielskim "Sunday Times": okres trampów minął już i wobec nowej sytuacji na rynku węglowym tramping jest poważnie zagrożony) pamiętać jednak należy, że dopóki ładunki masowe krążyć będą między producentem a konsumentem - tramping ma być zapewniony. Ruda, zboża czy nitraty bowiem nie staną się ładunkiem pożądanym przez liniowce. Tani i wydajny ich transport zapewnia zresztą tylko tramp. Liniowiec szuka ładunku wartościowego. Różnica między trampem a liniowcem praktycznie polega na różnorodności zadań i warunków pracy. Współistnienie zatem tych dwóch typów żeglugi jest zupełnie możliwe i najdalej idący rozwój żeglugi liniowej nie zagraża podstawom trampingu.

Przyczyny wzrostu kosztów budowy tonażu.-(BIM) Dyrektor jednej z wielkich stoczní brytyjskich stwierdził niedawno, że "u podstaw wzrostu kosztów budowy tonażu leży węgiel; cena węgla bowiem jest miernikiem kosztów wszelkich fabrykatów". Dzisiejsza cena węgla walijskiego w Anglii jest wyższa 4-5 razy od ceny przedwojennej. Nie bez znaczenia jest również czynnik robocizny, która obecnie kosztuje ok. 2,5 raza więcej niż przed wojną. Koszt budowy statków jest 2 - 3 razy większy niż przed wojną. Chcąc udowodnić, że faktycznie wzrost ten jest mniejszy, dyrektor stoczni brytyjskiej twierdzi, że w całym okresie międzywojennym budowano na stoczních brytyjskich bardzo niewiele statków, wskutek czego szereg wielkich firm całkowicie wycofało się z produkcji. Pozostałe stocznie prowadziły dalej produkcję tylko dzięki dokładaniu do niej z własnych rezerw kapitałowych czy też z pożyczek bankowych, a ceny produkowane przez nie tonażu były niewspółmiernie niskie w stosunku do rzeczywistych kosztów produkcji. To twierdzenie nie wydaje się słuszne odnośnie lat wcześniejszych okresu międzywojennego, bowiem w r.1922 stocznie brytyjskie miały produkcję bardzo wysoką, mianowicie znajdowało się na nich w budowie mniej więcej tyle tonażu, co w r.1947, roku ich wielkiej ekspansji.

Obecnie brytyjski przemysł stoczniowy przeżywa okres wielkiego "boomu", jednak koła fachowe liczą się z tym, że po zaspokojeniu potrzeb odbudowy tonażu liniowego i tankowego może nastąpić gwałtowne załamanie się i długotrwała depresja w związku z niedo-

statecznie jasnymi widokami na ustabilizowany rozwój światowej wymiany towarowej. Stąd też niezadowolenie stoczniowców brytyjskich z powodu zmniejszenia przydziałów stali o 20% w stosunku do r.1947, co utrudnia pełne wykorzystanie obecnej dobrej koniunktury przez rzucenie jak największej ilości tonażu produkcji brytyjskiej na eksport. Mimo to jednak eksport tonażu brytyjskiego wciąż wzrasta: w marcu r.1946 tonaż w budowie na zamówienia zagraniczne wyniósł 100.000 BRT, w końcu r.1946 już 475.000 BRT, obecnie zaś 696.000 BRT (koniec marca r.1948). Ta ostatnia cyfra stanowi 32,6% ogólnego tonażu w budowie na stocznjach brytyjskich.

Po raz pierwszy od grudnia r.1944 ogólna ilość tonażu w budowie za I kwartał r.1948 zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego kwartału (o 25.000 BRT; wynosi 2.138.000 BRT), jednakowoż, jak wynika z danych Lloyd's Register za ten okres, zmniejszenie to tłumaczy się w pewnej mierze przyśpieszeniem prac końcowych przy budowie, czyli stosunkowym zwiększeniem cyfr produkcji.

Zamówienia tonażowe na stocznjach brytyjskich opiewają obecnie na sumę ponad 300 mil.funt.szt., ponadto zaś uwzględnić trzeba jeszcze ok. 3 mil. BRT tonażu znajdującego się w remoncie i w konwersji, co razem stwarza pełne zatrudnienie na 2 lata. Mimo iż zyski stoczni w tym okresie szacowane są na co najmniej 5 - 7 %, zamierzają one zamrozić dywidendy, przekazując je do rezerw, aby w ten sposób przygotować się na przetrwanie przyszłego okresu depresji.

Kto będzie przewoził towary ze Stanów Zjednoczonych? - (BIM)
Kongres Stanów Zjednoczonych powziął uchwałę, mocą której 50% towarów dostarczanych w ramach tzw. Planu Marshalla mają przewozić statki amerykańskie, przy czym statki te mają pracować wg stawek obowiązujących aktualnie na rynku frachtowym. Omawiając tę sprawę, prasa brytyjska ("The Shipping World" - 5.V.1948) twierdzi, że uchwała Kongresu została powzięta na skutek zgodnej presji kół armatorów oraz marynarzy, którzy w zamian zażądali i uzyskali znaczne podwyżki zarówno płac zasadniczych, jak i płac za godziny nadliczbowe. Anglicy stwierdzają w związku z uchwałą Kongresu amerykańskiego, że "miliony dolarów przyznanych W.Brytanii byłyby w ten sposób wydatkowane na pokrycie frachtów". Pismo brytyjskie cytuje wypowiedź pewnego urzędnika amerykańskiego, który stwierdził, że "wiele setek milionów z sum wydatkowanych w ramach Planu Marshalla wróci do Stanów Zjednoczonych w postaci opłat za przewozy na statkach amerykańskich".

Brytyjskie koła żeglugowe usiłują osłabić wrażenie, jakie ten fakt mógłby wywrzeć na opinii publicznej. Pierwszym argumentem żeglowniców brytyjskich jest to, że Stany Zjednoczone nie będą mogły wykonać uchwały Kongresu, gdyż, wobec przeszło 2 razy wyższych kosztów eksploatacyjnych statków amerykańskich, rząd musiałby stale subwencjonować amerykańską flotę handlową, aby mogła ona pracować wg rynkowych stawek. Argument wydaje się poważny, równocześnie jednak pismo brytyjskie samo podważa jego znaczenie sugerując możliwość świadomej tendencji w kierunku podwyższenia poziomu stawek frachtowych na wszystkich rynkach, tak aby Ameryce "opłaciła się ta gra".

Drugim, ale już mało przekonującym argumentem prasy brytyjskiej jest to, że W.Brytania - chociaż będzie musiała płacić miliony dolarów za przewozy na statkach amerykańskich - równocześnie zaoszczędzi miliony dolarów miesięcznie dzięki zwrotowi statków, które użytkowała na zasadzie dzierżawy od Stanów Zjednoczonych. Jak pisaliśmy w poprzednim numerze, Anglicy sami stwierdzają, że zwrot tych statków amerykańskich jest tylko ciężką koniecznością.

Wreszcie ostatni argument, to że statki brytyjskie, które byłyby ewentualnie zatrudnione w przewozach "marshallowskich", będą

mogły pracować na innych szlakach, zarabiając więcej, właśnie dzięki owej akcji podwyższenia poziomu stawek frachtowych. Cytuje się tu przede wszystkim przewozy pszenicy australijskiej, której tego-
roczne zbiory były szczególnie obfite.

Anglia wobec ewentualnej odbudowy żeglugi niemieckiej i japońskiej. - (BIM) Artykuł wstępny brytyjskiego czasopisma "The Shipping World" (19.V.1948) w sposób bardzo znamieny określa stanowisko żegludowców brytyjskich wobec zarysowujących się coraz wyraźniej możliwości odbudowy floty handlowej Niemiec i Japonii. Przypomina się, że flota handlowa jest w czasie wojny jednym z najważniejszych instrumentów walki i że nie wolno obecnie powtarzać błędu sprzed lat 30, kiedy to pozwolono Niemcom odbudować po pierwszej wojnie światowej ich potęgę morską, dzięki czemu w drugiej wojnie światowej mogli zniszczyć ok. 21 mil. ton tonażu alianckiego. W r. 1939 flota handlowa Niemiec była niemal równie wielka jak w r. 1914, łącznie zaś z flotą japońską, liczącą w chwili wybuchu wojny niemal 6 mil. BRT, oba te państwa dysponowały ok. 10 mil. BRT.

Tymczasem "w pewnych kołach politycznych" mówi się o zastosowaniu wobec Niemiec po raz drugi polityki "przebaczenia i zapomnienia" w zakresie odbudowy potęgi morskiej, co do Japonii zaś, to - jak pisaliśmy w poprzednim numerze BIM - miarodajne czynniki amerykańskie planują odbudowę floty japońskiej w ciągu najbliższych 6 lat do ok. 4 mil. BRT. Żegludowcy brytyjscy występują ostro przeciwko temu stanowisku stwierdzając, że za zbrodnie wojenne, w których uczestniczyły floty handlowe Niemiec i Japonii, należy się stosowna kara i dopiero po jej wymierzeniu oraz w razie gotowości do "poprawy" po stronie winnych - można stosować wobec nich politykę przebaczenia i zapomnienia.

Takie potraktowanie zagadnienia stwarza pewną fasadę ideową dla sprawy, której istota tkwi w zupełnie odmiennych kategoriach myślenia. Oto bowiem autor omawianego artykułu stwierdza, że w r. 1914 światowy tonaż handlowy liczył ok. 49 mil. BRT, w r. 1939 liczyła ta wzrasta do 69 mil. BRT, obecnie zaś wynosi o ok. 15 mil. BRT więcej niż w chwili wybuchu drugiej wojny światowej. Wprawdzie należałoby uwzględnić fakt, że część tonażu pod banderą Stanów Zjednoczonych stanowi rezerwę tonażową i że ok. 20 mil. BRT przypada na tonaż przestarzały liczący ponad 25 lat wieku, z drugiej strony jednak pamiętać trzeba, że na stoczniach świata znajduje się obecnie w budowie 4 mil. BRT. Mimo przewidywanej w bliskiej przyszłości rozbiorczy na złom znacznej ilości tonażu przestarzałego, stale wzrastająca produkcja nowego tonażu będzie przyczyniała się do dalszego wzrostu wydajności transportowej światowego tonażu handlowego, podczas gdy światowa wymiana towarowa nie wykazuje tendencji zwyżkowych. W tej sytuacji żegludowcy brytyjscy twierdzą, że ani oni, ani skandynawskie floty handlowe nie obawiałyby się światowej walki konkurencyjnej w zakresie przewozów morskich, gdyby walka ta była prowadzona na zasadach konkurencji wyłącznie gospodarczej. Obecnie jednak zupełnie wyraźnie zarysowuje się powszechna tendencja państw posiadających młode floty handlowe, lub nie posiadających ich jeszcze wcale, do stosowania polityki interwencyjnej, celem zapewnienia własnym flotom narodowym pewnego udziału w transportach towarów własnej wymiany zamorskiej. "The Shipping World" przypomina, że Niemcy i Japonia przed ostatnią wojną były "największymi grzesznikami" w zakresie dyskryminacji obcych bander, a ich odbudowane floty handlowe niewątpliwie uprawiałyby tę samą politykę, tym bardziej, że rezolucje międzynarodowej konferencji żegludowej w Genewie w lutym r. 1948 pozostawiają państwom możliwość stosowania w pewnym zakresie polityki interwencyjnej. Wobec takich perspektyw żegluga brytyjska nie jest już tak pewna swej zdolności konkurencyjnej, czuje się za-

grożona w swym charakterze intratnego przedsiębiorstwa jak i jedno z najistotniejszych czynników dobrobytu narodowego W. Brytanii. Chodzi więc W. Brytanii o to, aby spadkiem po dwóch poważnych potęgach morskich, mogły podzielić się raczej państwa dysponujące flotami handlowymi o charakterze zdecydowanie pośredniczącym, pracującymi na zasadach czysto handlowych, przy czym oczywiście żegluga brytyjska miałaby znaczny udział w obsłudze linii, obsługiwanych dawniej przez żeglugę niemiecką czy japońską.

Żegluga wobec zmian w światowych obrotach ropy. - (BIM) Kolosalny wzrost spożycia ropy w całym świecie, w szczególności zaś w Stanach Zjednoczonych A.P., gdzie odnośne obliczenia szacunkowe muszą podlegać coraz częstszym korekturom, powodują pewne przesunięcia w tradycyjnych szlakach morskiego transportu ropy. Fakt ten z kolei wywiera wpływ na sytuację w zakresie tonażu tankowego. Czasopismo brytyjskie "The Shipping World" (19.V.1948) podaje interesujące zestawienie krajów pochodzenia ropy importowanej do Anglii w I kwartale r. 1948 i w odpowiednim okresie r. 1947. Z zestawienia tego wynika, że dostawy ropy z krajów imperium brytyjskiego stanowiły w I kwartale r. 1948 - 13,5% ogólnego brytyjskiego importu ropy, zaś w I kwartale r. 1947 - 14,7%. Natomiast udział Stanów Zjednoczonych w tych dostawach uległ bardzo poważnemu zmniejszeniu, mianowicie z 30,4% w I kwartale r. 1947 do 12,6% w I kwartale r. 1948. Odpowiednio zwiększył się udział państw Środkowego Wschodu w dostawach ropy do W. Brytanii, mianowicie z 17,1% w I kwartale r. 1947 do 30,3% w I kwartale r. 1948. W r. 1947 najpoważniejszym dostawcą W. Brytanii były Indie Holenderskie (31,2%), których udział w r. 1948 wzrósł jeszcze do 40,8%.

Anglicy nie mogli w r. 1947 obsłużyć swego importu ropy własnym tonażem tankowym i czarterowali w tym celu tonaż Stanów Zjednoczonych oraz norweski. Wg przewidywań brytyjskiego Ministerstwa Gospodarki Opałowej i Energetycznej już w ostatnim kwartale r. 1948 W. Brytania pokryje własne zapotrzebowanie na tonaż tankowy, zaś w r. 1950 będzie dysponowała ogromną flotą tankową o łącznym tonażu 6.360.000 BRT. Mimo to, wg obliczeń z tego samego źródła, jeżeli program budowy tankowców nie zostanie rozszerzony, w r. 1950 światowy niedobór w zakresie tankowców wyniesie ok. 100 jednostek, i to w wypadku wykonania planowej budowy rurociągów na Środkowym Wschodzie.

Ze strony Ministerstwa Gospodarki Opałowej i Energetycznej zapewnia się, że przydziały stali na budowę tankowców i zakładów rafineryjnych będą miały najwyższy priorytet. Jednakowoż koła żeglugaowe zwracają uwagę, że brytyjscy prywatni właściciele tankowców pracują przy stawkach ustalonych przez Ministerstwo Transportu, a przeszło 100% niższych niż stawki na wolnym rynku frachtowym. Fakt ten znajduje wymowną reakcję w stosunkowo niskich cyfrach zamówień brytyjskich na tonaż tankowy w porównaniu z zamówieniami innych krajów. Oto brytyjscy armatorzy mają w budowie lub zamówionych ok. 200.000 TDW tonażu tankowego, podczas gdy armatorzy skandynawscy 2.420.000 TDW, czyli 51,3% światowej ilości tonażu tankowego w budowie i zamówionego. Wprawdzie należy oczekiwać spadku stawek frachtowych na tonaż tankowy i w związku z tym wyrównania szans armatorów brytyjskich, z chwila gdy podaż będzie pokrywała zapotrzebowania, tymczasem jednak, zdaniem czasopisma "The Shipping World" (2.VI.1948), armatorzy zagraniczni (przede wszystkim norwescy) zarabiają na każdym rejsie 3 lub 4 razy więcej niż armatorzy brytyjscy i gromadzą rezerwy na chude lata.

Zwraca się jednak uwagę, że wąskim gardłem dla światowych dostaw ropy jest przede wszystkim niezadawalająca sytuacja w zakresie rafinerij, nie zaś w zakresie tonażu tankowego. Rafinerie w Burmie i w Europie doznały poważnych zniszczeń w czasie wojny, a osiąga-

nięty mimo to wzrost światowej produkcji rafineryjnej w stosunku do r.1938 (278 mil.ton, w r.1946 - 390 mil.ton, w r.1947 - 420 mil.ton) nie zaspakaja gwałtownie wzrastającego zapotrzebowania.

Zużycie ropy i węgla w żegludze.-(EIM) Wg statystyk Lloyd's Register, w r.1939 - 47⁷ tonażu światowego było bunkrowane węglem; dziś odsetek ten spadł do 26⁴, co należy przypisać przede wszystkim faktowi, że wszystkie statki amerykańskiej produkcji wojennej opalane są ropą. W liczbach wygląda to następująco:

parowce na ropę	7.200	(43,5 mil.BRT)
motorowce	6.400	(15,2 mil.BRT)
R a z e m :	13.600	(58,7 mil.BRT) = 73,8 ⁴

Z liczby tonażu światowego należy jednak wydzielić zespół amerykańskiej rezerwy tonażowej: 1.400 jednostek = 9 mil.BRT. W ten sposób otrzymujemy 12.200 jednostek (49,7 mil.BRT) bunkrowanych ropy. Znaczny wzrost tonażu bunkrowanego ropy przyczynił się do wzrostu światowej konsumpcji ropy. Analizując zużycie ropy w żegludze uwzględnić trzeba poszczególne typy tonażu. Tankowce np. przebywają znacznie dłużej na morzu niż towarowce (320 i 180 dni w ciągu roku), co zwiększa zużycie paliwa, a udział tankowców w tonażu światowym wzrósł znacznie. Jako przeciwwagę notujemy bardziej ekonomiczne konstrukcje maszyn parowych i silników; przedwojenny tramp parowy (na ropę) spalał ok. 1 lb ropy na KM/godz., dziś już tylko 0,8 lb, liniowiec parowy nawet 0,6 lb, zaś silnik dieslowski 0,4 lb. Liczby te należy rozpatrywać w powiązaniu z wielkością statków. Niżej podana tabela przedstawia obecne zapotrzebowanie żegludgi na ropę w oparciu o powyższe dane:

Typ tonażu	Ilość statków	Mil. BRT	Wielkość przeciętna BRT	Konsumpcja ropy w ton. dzienna	roczna
<u>Tankowce:</u>					
T2	500	5,0	10.000	42	6,8 mil.
parowe	800	5,1	6.400	25	6,4 "
motorowe	750	5,1	6.800	12	2,9 "
<u>Towarowe i pasażerskie:</u>					
Liberty	1.300	9,2	7.150	35	8,2 "
parowce	3.200	15,2	4.800	20	11,5 "
motorowce	5.650	10,1	1.800	10	10,2 "
	12.200	49,7			46,0 mil.

Uwzględniając paliwo zużyte w czasie postoju w portach, zaostrzyć można zapotrzebowanie światowego tonażu na ropę do 50 mil. ton rocznie.

Odpowiednie obliczenie dla czasów przedwojennych daje liczbę znacznie mniejszą, mianowicie 35 mil.ton rocznie przy ogólnym tonażu bunkrowanym ropą w wysokości 37,1 mil.BRT. Poważną rolę odgrywa tu fakt, że nie było wówczas tonażu "Liberty", bardzo nieekonomicznego w eksploatacji (zużycie ropy - 1,4 lb per KM/godz.).

Ponieważ obecnie towarowce przebywają na morzu przeciętnie o 20 dni (w roku) krócej niż przed wojną (200 dni), można przyjąć, że zużycie ropy wzrosło o 12 mil.ton rocznie.

Spadek zużycia węgla w żegludze jest jednak mniejszy niż wynika to z porównawczego stosunku procentowego (47" i 26"), trzeba bowiem pamiętać, że tonaż światowy wzrósł w stosunku do okresu przedwojennego.

Tonaż światowy opalany węglem liczy obecnie 11.900 statków (18,4 mil. BRT). Przy przeciętnej wielkości statku 1.600 BRT zużycie węgla wynosi 1,5 lb per KM/godz., czyli 18 ton dziennie. Przyjmując, że statek przebywa 180 dni (rocznie) na morzu, zapotrzebowanie roczne na węgiel bunkrowy szacuje się na ok. 39 mil. ton rocznie. Przed wojną przy tonażu bunkrowanym węglem = 31 mil. BRT (18.000 statków), wielkość przeciętna 1.700 BRT), przy dłuższym okresie spędzanym przez statek na morzu (200 dni), zapotrzebowanie tonażu światowego na węgiel bunkrowy osiągało 75 mil. ton rocznie.

Obserwowana po wojnie powszechność konwersji statków z węgla na ropę była następstwem przede wszystkim kryzysu węglowego. Z chwilą poprawy sytuacji na rynku węglowym oraz wzrastających trudności w pokryciu światowego zapotrzebowania na ropę proces ten uległ znacznemu zahamowaniu.

Niska jakość bunkru angielskiego.-(BIM) Jakość bunkru dostarczanego na statki w portach angielskich staje się ostatnio przedmiotem coraz ostrzejszej krytyki ze strony armatorów. Przed wojną stosowano zasadę dostarczania specjalnych gatunków bunkru, w zależności od typów maszyn, co zapewniało uzyskanie maksimum wydajności. Obecnie nie tylko zarzucono stosowanie takiej specyfikacji, lecz bunkruje się niejednorodnym gatunkiem węgla, co obniża znacznie wydajność maszyn, lub zupełnie nieodpowiednim dla danego typu statku, a przy tym o małej wydajności energetycznej. Kilkakrotnie zanotowano np. wypadki, że bunkier angielski zawierał 25% popiołu. Zjawisko to ma specjalną wymowę w powiązaniu ze stałym wzrostem cen bunkru, toteż żegluga prasa angielska zwraca uwagę na konieczność zrewidowania tego stanu rzeczy.

Eksport węgla angielskiego do północnych Niemiec.-(BIM) Wg "The Shipping World" (12.V.1948) projektowane jest w niedługim czasie podjęcie eksportu węgla z północno-zachodniej Anglii do północnych Niemiec. Tamtejsi eksporterzy twierdzą, że import węgla do północnych Niemiec drogą morską z północno-wschodniej Anglii jest tańszy niż z Zagłębia Ruhry. Obecnie węgiel z Ruhry eksportuje się przez porty holenderskie i niemieckie za dolary. Kombinacja importowo-eksportowa, polegająca na eksporcie węgla niemieckiego za dolary i imporcie węgla angielskiego za funty szterlingi ma być, zdaniem eksporterów brytyjskich, korzystna pod względem gospodarczym zarówno dla Stanów Zjednoczonych jak i dla W. Brytanii.

Konferencja w sprawie bezpieczeństwa na morzu.-(BIM) Pierwsza międzynarodowa konferencja w sprawie bezpieczeństwa na morzu odbyła się w r. 1913, a uchwalona wówczas konwencja została znowelizowana w r. 1929. Od r. 1945 czyniono przygotowania do nowej konferencji międzynarodowej, której uchwały muszą uwzględniać ogromny postęp wiedzy i techniki w zakresie spraw interesujących konferencję. W kwietniu r. 1948 rozpoczęła obrady w Londynie nowa konferencja międzynarodowa w sprawie bezpieczeństwa na morzu. Stwierdzenie, że w r. 1946 światowa marynarka handlowa straciła na morzu ogółem 373.000 BRT daje podstawę do postulowania nowej organizacji bezpieczeństwa na morzu. Prace konferencji zostały podzielone między pięć sekcji, z których pierwsza zajmowała się zagadnieniami dotyczącymi budownictwa okrętowego, druga urządzeniami ratowniczymi, trzecia służbą radiotechniczną, czwarta bezpieczeństwem nawigacji i piąta urządzeniami ogólnymi.

Wg czasopisma "The Shipping World" (5.V.1948), jednym z wyników obecnej konferencji będzie rozciągnięcie niektórych zarządzeń dotyczących statków pasażerskich również na statki towarowe. Dotychczasowa norma maksimum 12 pasażerów na statku niepasażerskim zostanie prawdopodobnie zwiększona dla szybkich liniowców towarowych do 30 - 40, przy odpowiednim zwiększeniu liczby urządzeń ratowniczych. Taka zmiana stanowiłaby ponadto pewne odciążenie dla statków pasażerskich, które nie mogą zaspokoić zapotrzebowania w zakresie przewozu pasażerów.

Nowe ustawodawstwo żeglugowe w Stanach Zjednoczonych.-(BIM) Przewodniczący Komisji Marynarki Handlowej Izby Reprezentantów przedstawił Kongresowi Stanów Zjednoczonych projekt ustawy mającej na celu wzmocnienie pozycji żeglugi amerykańskiej. Projekt przewiduje m.in.:

- a) subsydia budowlane w wysokości 50% dla tonażu oceanicznego i kabotażowego,
- b) subsydia eksploatacyjne dla spółek i armatorów pojedynczych (nawet statków pasażerskich),
- c) przyznanie armatorom prawa do zwrotu tonażu rządowi w zamian za pełną jego równowartość w wypadku wycofania przez rząd subsydiów,
- d) zalecenie Międzystanowej Komisji Handlowej niezatwierdzania stawek konkurencyjnych w transporcie lądowym lub śródlądowym,
- e) zmiany w ustawie o flocie handlowej, mające na celu ożywienie budownictwa okrętowego,
- f) rewizję skali oprocentowania przy kredytach długoterminowych,
- g) zalecenie Komisji Morskiej zbadania warunków pracy i płac załóg na statkach subsydiowanych.

Warunki czarteru i sprzedaży amerykańskiej nadwyżki tonażowej.-(BIM) Komisja Morska Stanów Zjednoczonych zdecydowała nie czarterować więcej statków rządowych armatorom zagranicznym, ani armatorom amerykańskim, którzy nie posiadają własnego tonażu towarowego lub pasażerskiego, lub którzy czarterują tonaż zagraniczny. Decyzja ta ma na celu poparcie amerykańskich armatorów prywatnych, a przypuszczalnie ożywi też prywatny kapitał zainwestowany w amerykańskich koncernach żeglugowych. Obecnie 75 amerykańskich towarzystw żeglugowych czarteruje ok. 800 statków (przeważnie "Liberty") od Komisji Morskiej. W przyszłości jednak liczba tonażu czarterowanego będzie uzależniana przez Komisję Morską od ilości tonażu posiadanego. W związku z wygaśnięciem pełnomocnictwa Komisji Morskiej do sprzedaży nadwyżki tonażowej za granicą odrzucono 480 ofert zagranicznych. W czasie od ogłoszenia ustawy o sprzedaży statków do chwili jej wygaśnięcia sprzedano armatorom zagranicznym 1.159 statków (Anglia - 218 statków, - 2,4 mil.ton, państwa "marshallowskie" 790 statków - 8,6 mil.ton).

Armatorzy brytyjscy nie chcą inwestować?-(BIM) Jak podaje "The Shipping World" (26.V.1948), udział jednostek powyżej 25 lat wieku w brytyjskiej flocie dalekomorskiej jest obecnie dwa razy większy niż przed 10 laty. 500 jednostek o łącznym tonażu 1,4 mil. BRT ma 20 - 25 lat wieku, czyli przekroczyło granicę opłacalności eksploatacyjnej. Wobec tego faktu armatorzy brytyjscy, zwłaszcza w zakresie żeglugi trampowej, winni teoretycznie interesować się inwestowaniem w nowy tonaż. Wprawdzie na stocznicach brytyjskich znajdowało się w budowie w dniu 31.III.1948 niemal 2,14 mil. BRT, czyli 54,6% światowego tonażu w budowie, z czego poważna część przeznaczona jest dla armatorów brytyjskich, jednak objawiają oni dużą rezerwę w tym względzie. Oczekiwana przez armato-

rów obniżka cen nowego tonażu nie następuje, i, zdaniem "The Shipping World", obecne wysokie ceny utrzymają się jeszcze przez czas nieokreślony. Drugim zasadniczym czynnikiem decydującym o tendencjach polityki inwestycyjnej w zakresie tonażu jest poziom stawek frachtowych, który wciąż jeszcze jest wysoki, niemniej jednak armatorzy zdają sobie sprawę z tego, że rynek frachtowy znajduje się obecnie pod wpływem szeregu czynników ubocznych, nie mających nie wspólnego z prawem podaży i popytu, m.in. zaś pod wpływem fluktuacji walutowych. Tak więc do dwóch zasadniczych, a obecnie raczej nie określonych na przyszłość czynników, jakimi są koszty nowego tonażu i poziom stawek frachtowych, dochodzi w wypadku armatorów brytyjskich trzecia niewiadoma w postaci ewtl. dewaluacji funta szterlinga. Zdaniem kół żeglugowych ("The Shipping World", 2.VI. 1948), zachęta do inwestowania mogłoby być wprowadzenie dalekosiężnych ulg podatkowych w stosunku do zarobków tych armatorów, którzy zamawiają nowy tonaż.

Finanse żegluzi brytyjskiej w r.1947.-(BIM) Wg danych opublikowanych przez "Financial Times" (koniec maja 1948), zarobki niektórych brytyjskich towarzystw żegluzi liniowej i trampingu oraz dywidendy wypłacane udziałowcom w r.1947 przedstawiały się następująco:

TOWARZYSTWO:		Zarobki (oprocentowanie kapitału)	Dywidendy
Liniowe:	Anchor Line	131,3	12,5%
	Cunard Steamship	95,5	10,0%
	Currie Line	60,1	17,5%
	Donaldson Line	226,8	31,25%
	Union Castle	120,0	8,0%
Tramping:	Britain Steamship	67,9	15,0%
	United British Steamship Co.	275,0	100,0%
	Pool Shipping Co.	25,4	15,0%
Tankowe	British Oil Shipping	47,5	40,0%

Zadawalający stan finansowy towarzystw tankowych, mimo że pracują one na stawkach niższych niż na wolnym rynku, tłumaczy się znaczną jeszcze dysproporcją między światowym popytem i podażą tonażu tankowego. Z przytoczonych cyfr wynika, zdaniem "Financial Times", iż żegluga brytyjska jest doskonale przygotowana finansowo do walki konkurencyjnej w przyszłości. Zdaniem "The Shipping World" (2.VI.1948), należy patrzeć na tę sytuację o tyle krytycznie, że samo gromadzenie ogromnych rezerw kapitałowych bez równoległej i odpowiednio szerokiej akcji inwestycyjnej byłoby tylko objawem inflacji, bez pozytywnego znaczenia.

Ruch statków i obroty towarowe Göteborga.-(BIM) Göteborg jest dziś jednym z nielicznych portów na świecie, którego obroty wzrosły w stosunku do czasów przedwojennych. Ruch statków w r.1947 przedstawiał 104% stanu z r.1938 (9% w r.1946), a obroty towarowe 127% (87% w r.1946).

	Ruch statków w NRT	Obroty towarowe w t
1938	14.592.105	3.579.988
1946	13.159.080	3.108.991
1947	15.183.053	4.543.206

Göteborg należy również do portów najnowocześniejszych. Już w r. 1939 planowano szereg nowych inwestycji, uniemożliwionych przez wybuch wojny. Wszczęte po wojnie prace nad modernizacją dały w rezultacie doskonałe wyposażenie portu; czynnych jest tu 166 nowoczesnych dźwigów, z czego 124 drobnicowe, a 2 pływające (80-tonowe). Powierzchnia magazynów wzrosła od r. 1938 o 50%.

Z portów niemieckich.-(BIM) Jednym z licznych przejawów postępującej aktywizacji Hamburga jest wznowienie znanego przedwojennego tygodnika "Hanza" oraz miesięcznika "Hamburger Hafen Nachrichten". Inauguracyjne numery zawierają wypowiedzi i artykuły znanych żegludowców hamburskich dotyczące odbudowy portów niemieckich, żeglugi, rybołówstwa, budownictwa okrętowego itd. Na uwagę zasługuje artykuł dotyczący maklerstwa. Wydane ostatnio przez anglosaskie władze okupacyjne pozwolenie reaktywizacji żeglugi niemieckiej w zasięgu Bałtyku i części Morza Północnego nie czyni, zdaniem tamtejszych żegludowców, żadnych nadziei na polepszenie sytuacji maklerów niemieckich; w okresie ich przymusowej bezczynności, jak pisze tygodnik, armatorzy zagraniczni przekazali swe agentury maklerom zagranicznym i trzeba będzie długiego czasu, zanim agenci niemieccy zostaną znów wciągnięci do tej pośredniej obsługi niemieckiego handlu zagranicznego, ożywiając w ten sposób cenny "eksport niewidzialny".

Artykuł o odbudowie Hamburga obok kilku danych cyfrowych ma charakter nawoływania do odzyskania dawnej pozycji Hamburga. Obroty towarowe Hamburga, które w r. 1946 osiągnęły ok. 4 mil. ton, w r. 1947 wzrosły do 6 mil. ton, przy czym znaczna rolę odgrywała tu żegluga kabotażowa. Import osiągnął 2,76 mil. ton, czyli dwa razy więcej niż w ub. roku.

W porcie bremeńskim prowadzone są prace nad odbudową i rozbudową wyposażenia. Bezpośrednio po zakończeniu wojny zdolność przeładunkowa portu stanowiła zaledwie 20% stanu przedwojennego. Obecnie osiąga ona już 90%, a nawet, dzięki zastosowaniu bardziej wydajnych metod pracy, faktycznie przekracza już stan przedwojenny.

Port w Trieście.-(BIM) Belgijskie czasopismo "Lloyd Anversois" z lutego r. 1948 opublikowało ciekawe studium na temat obecnej sytuacji portu triesteńskiego. Statut Wolnego Obszaru Triestu zawiera m.in. następujące artykuły:

Art. 31 przewiduje, że dla zapewnienia racjonalnej eksploatacji kolei żelaznych Triest będzie mógł podpisywać układy kolejowe z Jugosławią i Włochami; problem organizacji, administracji i eksploatacji węzła triesteńskiego pominięty jest milczeniem.

Art. 33 omawia kwestię imatrykulacji statków, upoważnia Czechośłowację i Szwajcarię do wpisywania ich tonażu do triesteńskiego rejestru statków morskich (Węgry i Austrię - po podpisaniu traktatów pokojowych).

Art. 34 stwarza na terenie Triestu "wolny port".

Art. 35 gwarantuje wolny tranzyt na zasadach obowiązujących konwencji międzynarodowej.

Statut "wolnego portu" nadaje mu osobowość prawną oraz wyklucza możliwość stwarzania obszarów eksterytorialnych, jako hamujących aktywność portu. W wyjątkowych wypadkach zastrzega się jednak wyłączną eksploatację poszczególnych nabrzeży banderom włoskiej i jugosłowiańskiej.

Kontrola "wolnego portu" będzie wykonywana przez Komisję Międzynarodową, w skład której wejdą przedstawiciele Triestu, Austrii, Anglii, Czechosłowacji, Francji, Jugosławii, Polski,

Szwajcarii, Stanów Zjednoczonych, Węgier, Włoch i Z.S.R.R. Komisja będzie miała prawo wglądu we wszystkie sprawy dotyczące administracji i eksploatacji portu oraz wszelkich zagadnień tranzytowych, natomiast państwa-członkowie Komisji nie będą mogły narzucać "żadnych regulaminów czy taryf, które sztucznie kierowałyby ruch ładunków do innych portów". Jedynie zarządzenia jugosłowiańskie, mające na celu ożywienie portów południowych Jugosławii, zostały wyłączone spod tej klauzuli.

Tworzenie lokalnej floty handlowej jest dopiero w zaccatku, toteż cały ruch portu opiera się na razie na banderach zagranicznych, które nie zapewniają jednak obsługi optymalnej. Obecnie pracuje w Trieście 10 towarzystw żeglugowych (2 amerykańskie, 1 angielskie, 1 holenderskie, 2 szwedzkie, 4 włoskie oraz 2 włoskie przedsiębiorstwa spedytorskie).

Komitety Obrony Portów Francuskich.-(BIM) W portach francuskich Baŝenu ŝródziemnomorskiego powstały Komitety Obrony Portów i Przemysłu Morskiego, mające na celu obronę przed ingerencją Stanów Zjednoczonych. Komitety te grupują oficerów i marynarzy, pracowników portowych, stoczniowych oraz portowych przedsiębiorstw usługowych.

Dnia 21.III.1948 odbyła się w Marsylii regionalna konferencja Komitetu Marsylii i portów Morza Śródziemnego, która uchwaliła rezolucję domagającą się: 1.bezzwłocznego ustalenia planu budowy tonażu na stocznjach krajowych; 2. przyspieszenia tempa odbudowy i modernizacji portu Marsylii; 3. zapewnienia pierwszeństwa banderze francuskiej w portach macierzystych i kolonialnych.

Produkcja stoczni szwedzkich w r.1948.-(BIM) Jak podaje "The Shipping World" (12.V.1948), na stocznjach szwedzkich było w budowie w I kwartale r.1948 - 60 statków o łącznym tonażu 249.700 BRT. Zamówionych jest 168 jednostek o łącznym tonażu 999.015 BRT, łącznie więc w budowie i zamówionych 228 jednostek o tonażu 1.248.715 BRT. Z tego 96 statków o tonażu 323.165 BRT przypada na zamówienia krajowe, 120 statków o tonażu 837.950 BRT dla armatorów norweskich i 12 statków o tonażu 87.600 BRT dla armatorów w innych krajach. Na tankowce motorowe przypada 77 jednostek o tonażu 711.050 BRT, czyli 57% całego zamówionego tonażu.

("The Times Review of Industry", May 1948 - Norwegia - przewidyuje, że w r.1948 zarobki jej floty handlowej w dewizach obcych wyniosą ok. 36 mil.funt.szt.).

Włoska flota handlowa i budownictwo okrętowe.-(BIM) Wg stanu na 1.I.1948, włoska flota handlowa liczyła 907 jednostek o łącznym tonażu 1.863.107 BRT. Liczby te nie obejmują 1.251 jednostek pomocniczych i żaglowych (79.200 BRT) oraz taboru rybackiego (1.546 jednostek motorowych = 26.796 BRT). Przyrost tonażu włoskiego w okresie powojennym przedstawiał się następująco (jednostki powyżej 100 BRT):

	<u>Jednostek</u>	<u>BRT</u>
Stan na 8.V.1945	204	402.519
Statki wyremontowane	126	254.656
Tonaż nowy	153	111.845
Tonaż zwrócony Włochom	12	99.931
Tonaż zakupiony prywatnie	98	286.426
Tonaż zakupiony przez państwo i od=		
sprzedany armatorom prywatnym	95	697.540
R a z e m :	688	1.852.917

W dniu 27.III.1948 przejęto 29 statków zajętych przez Stany Zjednoczone w czasie wojny i przystąpiono do ich rekonwersji i remontu.

Rozbudowa przemysłu stocznioowego jest obecnie jednym z najważniejszych problemów gospodarczych rządu włoskiego. Obecna zdolność produkcyjna stoczni włoskich wynosi 400.000 BRT rocznie, przekraczając znacznie zapotrzebowanie wewnętrzne, nie większe niż 150.000 BRT rocznie. Stocznie włoskie muszą więc znaleźć rynki zbytu dla ok. 250.000 BRT rocznie. Żegludowcy włoscy wystąpili z sugestią, by rząd finansował obce zamówienia, tzn. wypłacał stoczniom różnicę między kosztem budowy na stoczniach włoskich a ceną tonażu na rynku międzynarodowym, podczas gdy inne koła stwierdza-
ja, że Włochy nie mogą sobie pozwolić na utrzymywanie nieekonomicznego obecnie przemysłu. (Stocznie włoskie są droższe o 30 - 40% od stoczni angielskich). Jednocześnie stocznioowcy włoscy utrzymują, że będą mogli utrzymać się wobec konkurencji stoczni zagranicznych, jeżeli uzyskają od rządu zwolnienia od specjalnych podatków im-
portowych przy sprowadzaniu z zagranicy surowców, maszyn itp. oraz dodatkowe kredyty budowlane.

Obecnie rozpatrywany jest plan budowy tonażu 200.000 BRT, kosztem ok. 70 mil.lirów. Budowę 20 statków pasażersko-towarowych finansować ma rząd (10 mil.lirów) z tym, że następnie odsprzeda je armatorom prywatnym. Ten system pomocy armatorom praktykowany jest często we Francji i umożliwia "odmładzanie" tonażu oraz za-
trudnienie stoczni mimo wysokich kosztów budowy.